

Titus Liuius ab urbe condita: Cum Publius ob æs alienum paternum nexum dedisset.

Fac esse, fac potuisse, fac uelle.
 Ac esse, fac potuisse, fac uelle, & facite, ac eiusmodi, modus est loquendi ueterum illorum: idque significat, quod illiterati dicunt, Ponamus quod ita sit, ponamus quod ita fieri potuerit, ponamus quod ita uelis. Aut ut aliqui se elegantius dicere putant, Posito quod ita sit, aut dato quod ita sit, uel ponamus ita esse. quo quid est uulgarius, aut rudius? Hæc ergo barbaries omnino excludenda est, introducendaque uera Latinitas per hos ueros, propriosque dicendi modos.

Cicero in Philippicis: Fac potuisse, quod est aliud beneficium latronum?

Ibidem: Hominem perditissimum, sed fac, ita non esse, num Latine scit?

In secunda Philippica: Eum tu occideres? fac potuisse?

Idem in Philippica xiiij. Facite hoc meum consilium, legiones nouas non improbare.

Idem Attico: Me fac posse tuto, multi enim hortantur, num etiam honeste?

Eidem: Nam liberalibus quis potuit in senatum non uenire? fac id potuisse aliquo modo, num etiam cum uenissimus, libere potuimus sententiam dicere?

In Tusculanis: Fac totum dolere corpus.

Ibidem: Sed fac ut isti uolunt, animos non remanere post mortem.

Ibidem: Fac animum sic interire ut corpus.

De diuina

De diuinatione: Fac dare deos, quod absurdum est, quid refert, si accipere non possimus?

In Verrem: Fac ita esse, tamen hoc ferendū nullo modo est.

De oratore: Sed fac esse, nihil supereft.

Idem de natura deorum: Fac esse distentum cælum.

Cleantes in quibusdam pulcherrimis carminibus, illo felici saeculo in Latinum uersis. Ducor parens, celsiçq; dominator Poli quocunq; placuit, nulla parendi mora est: Adsum impiger, fac nolle, comitabor gemens, malusq; patiar quod licuit bono: Ducunt uolentem fata, nolentem trahunt.

CFERRE ad cælum.

FErre ad cælum, modus est loquendi Romano more: scilicet tantum aliquid laudare, ut laudibus quasi ad cælum feratur.

Cicero in Verrem: Iuuant me hæc prædara nomina artificum, quæ isti ad cælum ferunt.

Idem Furuio: Propterea festinatio abducet à tatis laudibus, quibus te omnes in cælum iure, & uere ferunt.

Idem De oratore: Quæ tu uerbis ad cælum extulisti.

Idem Attico: Scribis enim in cælum ferri.

Idem ad equites Ro. Quem uirtutis gloria cum summa laude extulit ad cælum.

Horatius: Quæ uos ad cælum fertis rumore secundo.

CFERRE in oculis, Habitare in oculis.

FErre, & esse in oculis, modus est loquendi, quo ualde diligere, & diligi significetur. Habitare autem in oculis per translationem est ita frequētem & assiduum esse, ut quasi in oculis

in oculis habitetur.

Cicero ad Quintum fratrem: Balbum in oculis fero.

Idem de responsis Aruspicum: Ferebat in oculis hominem.

Idem Tironi: Nam isti duo uix sunt digni, quibus alteri Cesarē senam, alteri Cossutianarum tabernarum fundamenta credas, te (ut dixi) fero in oculis.

Idē in Antonium: Nam Trebellium ualde iam diligit, oderat cum ille tabulis nouis aduersabatur, iam fert in oculis.

Terentius uerbum Fero dimisit in Eunicho: Rex te ergo in oculis?

Cicero ad Atticum: Itaq; publicanis in oculis sumus, gratis inquis uiris, sensimus.

Cicero pro Planco: Feci ut postea quotidie præsentē me uiderent, habitaui in oculis.

Idem Attico: V isum est hoc mihi ad multa quadrare, præsentem me uiderent, habitaui in oculis.

FRVGI.

FRUGI à fruge dicitur, quod indeclinabile est: compositū tamen cū Bono antiqui quandoq; ponebant, ut utrumq; dicerent, & seruus frugi, & seruus bonæ frugi.

Plautus in Pseudolo: Cupis me esse nequam, tamen ero frugi bonæ.

Vulpianus ad legē Aquiliā, lege, Inde Neratius: Sed si bona frugi seruus intra annum mutatis moribus occisus sit.

Idem de quibus rebus ad eundē iudicem eatur, lege, Si quis seruum: Interesse fructuarij uidetur bona frugi seruum esse.

INfiniti penè dicendi modi à ueteribus illis Latinitatis cōditoribus à uerbo Facio deducti sunt. Quorū & si aliqui multa

multa notauerint, nos longe plurima collegimus, quæ in usum publicum facere iudicauimus.

FACERE delitias. delitiae

Plautus in Menechmis: Eia delitias facias?

FACERE damnum, pro eo quod dicimus, damnū pati.

Plautus in Mercatore: Non miror si quid damni facis, aur flagitijs.

Cicero in Bruto: Damnum enim illius immaturo interitus Ro. Latinaeque literæ fecerunt.

Idem in Ver. Quid si docebo iudices eos, qui CCCC. milia mod. lucrificiunt, damnum facturos fuisse?

FACERE facinus, & scelus. quædā dāit doce

Plautus in Bacchidibus: Atridae duo fratres dicuntur fecisse facinus maximum.

T. Liuius ab urbe condita: Qui alienis manibus pessimum facinus facere.

Cicero De oratore: Scelus eos nefarium facere dicunt.

FACERE iratum. to enmity make

Cic. De oratore: Cū iratum aduersario Iudicē facere uellet.

FACERE flagitium.

Plautus in Mercatore: Ait flagitium, & damnum fecisse.

FACERE stipendia.

T. Liuius ab urbe condita: Centuriæ, quæ sine armis stipendia facerent.

Ibidem: Qui stipendia pedibus propter paupertatē fecisset.

FACERE prælium. prælia

Cæsar in commentarijs: Paruulis equestribus prælijs ad aquam factis.

y **Facere**

FACERE sacrificium, & sacra. *sacrificare*
 Cicero in Bru. Licet aliquid etiam de M. Popilij ingenio su
 spicari, qui cum consul esset, eodemq; tempore sacrificium
 publicum cum lena faceret.

T. Liuius ab urbe condita: Quid nam tu hospes paras, in
 quid, incestum sacrificium (ut dicunt) facere?

Ibidem: Qui sacra publica populo Romano faceret.

Ibidem: Castius eum sacra priuata facere.

Ibidem: Illi sacra quedam in monte Albano, Lauinóq; uo
 bis facienda tradiderunt.

Ibidem: Dedicata est à T. Quintio duumiro sacris faciendis.

Idem de bello Punico: Ne solenne sacrum in monte faceret.

FACERE æs alienum. *facere debita*

Idem ab urbe condita: Aes alienum fecisse.

FACERE testamentum.

Cicero De oratore: Ac se tanç in procinctu testamentum
 faceret sine libra atq; tabulis.

FACERE finem. *finire*

Plautus in Asinaria: Sermoni iam finem face tuo.

Terentius in Phormione: Iam finem faciam dicendi mihi:
 peccandi cum ipse de se finem non facit.

Cicero pro Gn. Plan. Nam istius uerbi quo usq; poterat es
 se inuidia: datus est tibi ille, condonatus ille, non facis fi
 nem, ferre non possumus.

Idem in Verrem: Difficile est enim finem facere precio, nisi
 libidini feceris.

Idem in Rullum: Finem feci offerendi mei.

Cæsar in commentarijs: Finem properandi facit.

Ibidem

Ibidem: Neq; prius finem sequendi fecerunt, q; muro oppi
di appropinquauerunt.

T. Liuius: Finem tandem certaminum facerent.

Hircius in commentarijs: Maxime uellem, inquit, homines
suæ petulantiae nimiæ, q; libertatis aliquâdo finē fecissent.

Ibidem: Cum iam Cæsar existimasset hostes pulsos, deterri
tosq; finem laceſſendi facturos.

FACERE fidem. geloēen doen.

Cicero in Catilinam: Fidem faceret oratio mea.

Idem in L. Pisonem: Non facies fidem scilicet cum hæc di
ſputabis.

Idem De oratore: Fidei facienda causa.

Ibidem: In locis, quos ad fidem orationis faciendam adhi
beri dixit.

Idem in Hortensio: Meo autē iudicio ita est maxima in sen
ſibus ueritas, si & sani sunt, & ualentes, & omnia remouen
tur, quæ obſtant, & impediunt. Itaq; & lumen mutari nolu
mus: & ſitus earum rerum, quas intuemur, & interualla, aut
contrahimus, aut deducimus, multaq; facimus uſq; eò: dū
aspectus ipſe fidem faciat ſui iudicii.

Idem Attico: An mihi nutus tuus non faceret fidem?

Eidem: Quod niſi fidem mihi feciſſet.

Idem pro T. Annio Milone: Nudauit ſe in ſanctiſſimo tem
plo: quoniam uita talis, & ciuis, & uiri fidem non faciebat.

Idem in Catilinam: Ut quoniam auribus ueſtris propter
incredibilem magnitudinem ſceleris minorem fidem face
ret oratio mea.

Idem in Bruto: Credit ijs, quæ dicuntur, qui audit oratorem,

uera putat, assentitur, probat, fidem facit oratio.

FACERE ludos. spelle anstellen

Cicero ad Quintum fratrem: Quanta tandem pecunia pende
retur, si omnium nomine quicunq; Romæ ludos facerent.

Idem Attico: Ludos facere absens malebat.

FACERE scriptum.

Titus Livius ab urbe condita: Neq; eius accepi nomine, quod
scriptū ficeret, tabulam posuisse, & iurasse se scriptum non
facturum, quam aliquando antea desisse scriptum facere,
arguit Macer Licinius,

FACERE dolorem, & luctum. medege andoen

Cicero Attico: Nulla medicina tā facit dolorem, q; quæ sanat.

Titus Livius de bello Macedonio: Audita clades, simul pa
uorem, simul luctum ingentem fecit.

FACERE castra. castrametari

Cicero Catoni: In Licaonia castra apud Iconium ficeret, &
subdit: Apud oppidum castra fecit.

Gneus Pompeius Lucio Domitio: Neq; castra propter an
ni tempus, & militum animos facere possum.

Cæsar in commentarijs: Castra facere constituit.

Hircius in commentarijs: Ad aquam fecit castra.

Ibidem: Loco excuso fecit castra.

Ibidem: Ibi castra ducentarum legionum fecit.

FACERE periculum. v. experiri

Plautus in Cistellaria: Face semel periculum.

Teren. in Andria: Qui scis ergo istuc, nisi periculum feceris.

Cæsar in commentarijs: Ut in æquum locum descenderent, le
gionumq; pericula ficerent.

Facere

FACERE conuitium. conuitiori

Modus est loquendi, quo significatur contumelias quem la-
cessere, Et quod inepte dicunt: Dicere illi iniuriam.

Plautus in Mostellaria: Sic & præsenti tibi facit conuitium.

Idem in Bacchidibus: Ut ne clamorē hic facias, nec conuitiū.

Idem in Mercatore: Male mihi precatur, & facit conuitium.

Terentius in Adelphis: Non fecisse erit melius hic conuitiū.

Cicero pro Cluentio: Conuitium C. Iunio iudici quæstionis
maximum fecit.

Idem Attico: Cato aduolat, conuitium Pisoni consuli miri-
ficum fecit.

Ouidius ad Corinnam:

Quid queror, & toti facio conuitia cælo?

Sabinus in epistola pro Helena: Nec faciā surdis conuitia

fluctibus ulla.

Vulpianus de iniurijs, & famosis libellis, lege, Iniuriarum:
Fecisse conuitium non tantum is uidetur, qui uociferatus
est: uerum is quoq; qui concitauit ad uociferationē. & pau-
lo supra: Conuitium autem dicitur, uel à concitatione, uel à
conuentu, hoc est, à collatione uocum.

Caius eodem, lege: Si plures serui aliquem simul ceciderint,
aut conuitium alicui fecerint, singulorum proprium est ma-
leficium.

FACERE naufragium. puditari.

Cicero Tironi: Qui cupide profecti sunt multi, naufragia
fecerunt.

FACERE promissum. gelöste volle trecken

Cicero de officijs: Ut reddere depositum, etiam ne furioso
y ; facere

facere promissum. & in eodem : Promissum potius non faciendum, quām tam tētrum facinus admittendum fuit. & subdit: Ergo promissa non facienda nonnunq̄. & subdit: Facere promissa stare conuentis, reddere deposita, commutata utilitate fiunt, non honesta.

FACERE iter. *perfici, reysen*

Cicero pro Gn. Plancō : At ego cum casu diebus ijs itineris faciendi causa decedens ē prouincia, Puteolos forte uenissim.

Idem Senatui, populōq̄ Romano: Iter in Ciliciam non facere institui,

Idem de diuinatione: Cum duo quidam Arcades familiæ iter unā facerent.

Ibidem: Eudemū Cyprium familiarem suum iter in Mace-
doniam faciente.

Idem Catoni : Cum exercitu lustrato iter in Ciliciam facere cœpisse.

Idem in Verrem: Iter per Siciliam facere uoluerat.

Gn. Pompeius Lucio Domitio : Præsidia Curionē, quæ in Vimbria, & Tuscia erāt, cōtrahere, & ad Cæsarē iter facere. Cæsar in cōmentarijs: Iter caute, diligēterq̄ faciat, perscribit.

FACERE turbas. *turbare*

Plautus in Bacchidibus : Tantas turbellas facio.

Cicero in Verrem : Maximas in istius castris fecisse turbas dicitur.

FACERE uerbum & uerba. *loqui*

Verbum, & uerba facere, modus est loquendi, significans id quod loqui: id enim est, Nō multa uerba faciā, & nō multa loquar

loquar, sed ita tunc loquebantur. Quid autē inter se discrepent, ex inferioribus autoritatibus planè uideri potest: nā
Facere uerba, loqui, & explicare uerbis rem significat: Face-
re uerbum est uix loqui, mussare, uel patua proferre.

Plautus in Asinaria: Necq; ullum uerbum faciat perplexabile.
 Ibidem: Verbum herde facere non potes.

Ibidem: Haud uerbum faciam.

Idem in Bacchidibus: Verbum nullum fecit.

Terentius in Andria: Nunq; cuiq; nostrum uerbum fecit.

Cicero pro Sexto Roscio Amerino: Non me herde uerbum fecisses.

Ibidem: D'eq; ea societate neminem esse, qui uerbum facere hoc tempore auderet.

Idem in Bruto: Cum esset relictus à cæteris, & uerbum facere non posset.

Idem in Pisonem: Quacūq; de re uerbum facere cœperatis.

Idem in Philippicis: Ne uerbum quidem ausus est facere.

Idem Gn. Planco: Verbum nemo facit.

Idem pro Aulo Cluentio: Cum ille uerbum omnino in hac ipsa causa facere nullum potuerit.

Idem pro P. Quintio: Sed omnino uerbum facere conari.

Idem in Verrem: Ipsí illi tui conuiuæ, cōsiliarij, & conscij uerbum facere non audebant. & subdit: Nam antequām uerbum facerem, de sella surrexit.

FACERE uerba. *loqui plura*

Plau. in Aulular. Sic uerba hic facio, quasi negotij nihil siet.

Ibidem: Nunc uerba ne facias foror.

Idem in Stico: Multa scio facienda uerba.

Idem

Idem in Milite: Ut multa uerba fecit.

Idem in Persa: Verba quidem haud indocte fecit.

Idem in Rudente: Verba facimus, it dies.

Ccero Attico: At me existimaris ad manendum esse propensiorem, quod plura in ea parte uerba fecerim?

Idem pro P. Quintio: Neq; tamē iam multa uerba faciam.

Idem pro L. Man. Et ex hoc ipso loco permulta idem contra legem uerba fecisti.

Idem in Philippicis: Quod Tribuni plebis uerba fecerūt, ut senatus Caleñ. Ianuarij haberetur.

Idē in Verrem: Quod ego in senatu quanta uerba fecissim.

Idem pro domo sua: Qui conuentu bonorum uirorum uerba de salute mea fecerant,

Horatius: Verba facit Leno.

T. Li. ab urbe con. Multa de Hieronymi fide uerba fecerūt.

Idem de bello Punico: Pauca uerba facienda sunt.

Vulpianus de petitione hæreditatis, lege, Item: Cōsules uerba facere de his.

FACERE iusta. et exequias celebrare.

Plautus in Cistellaria: Postq; ille uxori iusta fecit.

perpetrare p̄berere **F**ACERE copiam. wollen doen

Idem in Afinaria: Vti sibi amanti facerem argenti copiam.

Ibide: Feci enim ei quod orauit, mei copiam.

Idem in captiuis: Gratiam habeo tibi, cū copiam istam mihi, & potestatem facis.

Idem in Persa: Vti tibi recte conciliandi facerem copiam.

FACERE medicinam. adhibere medicinā

Idē: Si medic⁹ ueniat, q̄ huic morbo facere medicinā potest.

Ccero

Cicero pro P. Quintio: Medicinæ faciendæ locus non erit.

Judicium **FACERE** Iudicium, facere autoritatem. *gehoer maken*

Plautus in Cistellaria: Mi spectatores facite iudicium.

Cicero pro lege Manilia: De quo homines uos, id quod maxime facit autoritatē, tanta & tam præclara iudicia fecistis.

FACERE lucrum. *lucrari*

Plautus in Mercatore: Lucrum ingens facio.

Idem in Persa: Recte rem gero, & facio lucrum.

Ibidem: Vnde tu prægrande lucrum facias.

FACERE coniecturam. *gyssen*

Idem in Casina: Ego hanc de me coniecturam domi facio.

Cicero in Verrem: Ex quibus coniecturam facere de omnibus possitis.

Ibidem: Vos rogareim, ut coniecturam faceretis.

Ibidem: Verū ut ex uno de cæteris coniecturā facere possitis.

FACERE rem diuinam. *sacrificare*

Plautus in Curculione: Postquam rem diuinam feci, uenit in mentem mihi.

Cato de re rustica: Eam rem diuinam, uel seruus, uel liber libebit facito.

Cicero in Verrem: Res illum diuinias apud eos deos in suo sacrario propè quotidie facere uidisti.

Titus Liuius ab urbe condita: Rem diuinam facere.

Idem de bello Macedo. Res diuinias facere maioribus hostijs iusserunt.

Hircius in commentarijs: Postero die diuina re facta.

FACERE furtum. *furari*

Plautus in Rudente: Furtum ego uidi, qui faciebat.

FACERE rem. *officere*

Horatius: Is ne tibi melius suadet, q̄d ut rem facias, rē si pos-
sis recte: si non, quocunq; modo rem.

QVANTI facere. *aychten*

Hora. Septimiū Claudiū nimium intelligit unus,
Quanti me facias.

FACERE officium. *geboer doen*

Idem: Officium facio, tu poscis filia.

*Qui dicens
hor facit meū r̄ h̄ est
pro me.
h̄ facit secū, .. h̄ sentit
pro eo.*

Mecū facere, secū facere, unā facere, nobiscum facere, mo-
di sunt loquendi, a paucis(ut reor)notati: significant enim
id quod Mecum sentire, quo loco multi insulse ponūt, pro
me facere.

Cicero pro P. Silla. L. Cassium dixerunt commemorasse cū
cæteris Antonium secum facere. & subdit: Quid tum? Cas-
sius si respondisset idem sentire, & secum facere Sillam: ta-
men mihi non uideretur in hunc id criminosum esse debe-
re. & subdit: Non respondit, tamē unā facere Sillam.

Idem in Partitionibus: Defensor autem ad ea, quæ propo-
suit, æquitate nitatur, & ea causa secū facere fateatur.

Idem pro Aulo Cecinna: Rem & sententiam interdicti me-
cum facere fatebatur, uerbo me excludi dicebat.

Ibidem: Nam uerba ipsa sponsonis facerent mecum, si uel-
lem diligenter attendere.

Ibidem: Cum uideatis autoritatem sapientissimorum ho-
minum facere nobiscum.

Horatius: Et sapit, & mecum facit, & Ioue iudicat æquo.

Idem: Mecum facientia iura.

Facere uersus.

¶ FACERE uersus. aversificare

Horatius: Paupertas impulit audax, ut uersus facerem.

¶ Facere sumptum. Kost doen

Idem: Pro quæstu sumptum facit.

Varro de re rustica: Nemo enim sanus mēte debet uelle im-
pensam, ac sumptū facere in cultura, si uidet nō posse refici.
Cicero pro lege Manilia: Non modo ut sumptum faciat in
militem, nemini uis affertur.

¶ Facere uitium. zyten, zyffen,

Cic. in Topicis: Si ædes ex se corruerunt, uitiumue fecerunt.
Labeo locati & conducti, lege: Quod si etiam huius domus
mercedem, quæ uitium fecisset, deberi putat.

Vulpianus de damno infecto, lege finita: Si spatia inter ui-
tiosam partem intercedant, & ea quæ uitium non fecit. &
subdit: Si insula adiacens domui uitium faciat.

Vitruvius: Si uenti frigidi sunt, ledunt: si calidi, uitiant: si hu-
midi, nocent: idem faciunt uitia pavimentis.

Hircius in commentarijs: Vigilia secunda propter multitu-
dinem telorum: Turris lignea, quæ nostra fuisset ab ini-
tio, uitium fecit, usq; ad Tabulatū secundum, & tertium.

¶ FACERE iniuriam. iniurian.

Plautus in Rudente: Faciet nemo iniuriam.

Cicero in Verrem: Quid dices; id quod dictitas iniuriam ti-
bi fecisse ueram? & subdit:

Cum maximam C. Verres iniuriā fecerit. & subdit: At cum
tibi C. Ver. fecit iniuriam.

Idem in L. Pisonem: Facio iniuriā fortissimo uiro mortuo.

Horatius: Luctandum in turba, facienda iniuria tardis.

z 2 Facere impetum.

¶ FACERE impetum. *ynfall doen*

Cicero Catoni: Armenium regem in Capadocia impetum esse facturum.

Idem pro lege Manilia: Sed in exercitum uestrum clarū atq; uictorem impetum fecit.

Idem pro Publio Sextio: Impetum faciunt in Fabritium.

Idem pro Tito Annio Milone: Statim complures cum tellis in hunc faciunt de loco superiore impetum.

¶ FACERE contumeliam. *spijt andoen*

» Ut uideant omnes modum loquendi ab illis optimis eius
 » ætatis autoribus diligentissime fuisse seruatum: & si quid
 » esset ab aliquo id ætatis uiro docto interuersum, statim es-
 » se explosum: legant Ciceronem, qui Philippica tertia re-
 » prehendit Antonium, qui contumeliam facere dixerit:
 » Quid est porrò, inquit, facere contumeliam? quis sic loqui-
 » tur? & subdit: Nonne satius est mutum esse, quam quod
 » nemo intelligat dicere? & paulopost: Præter duos uos lo-
 » quitur isto modo nemo. Quis sic loquitur ait: non quis sic
 » est locutus? Nam ueteres ante Ciceronem, Facere contu-
 » meliam, aliquando dixerunt.

Plautus in Afinaria: Tu contumeliam alteri facias, tibi non
 dicatur.

Cato: In hac contumelia, quæ mihi per huiusc domi petu-
 lantiam factum itur.

» Videlur ergo Cicero ætatem suam emendate loquētem no-
 » tare, antiquiores alias carpere, & quasi posteris præscribe-
 » re, ut politiore & absterasam à ueteribus quasi rubigine mu-
 » diorem, suæ ætatis modum imitentur.

Facere

FACERE modos. cōponē carmina

Terentius in argumento Andriæ: Flaccus Claudi⁹ filius modos fecit tibi⁹ paribus, dextris, & sinistris.

Cicero De oratore: Neq; id actores prius uiderunt, q̄b ipsi Poëtæ, q̄b deniq; illi etiam, qui fecerunt modos.

FACERE gratum. angeneem doen

Idem Attico: Feceris mihi gratum, si ante eò ueneris.

Eidem: Per mihi per inquam gratum feceris.

FACERE potestatem. mechtich macken, macht gheuen.

Varro de re rustica: Secundum cibum large ut bibant, faciunt potestatem.

Ibidem: Sæpe etiam quærendi potestatem facit de his.

Cicero in Verrem: Neque se alijs uidendi potestatem esse facturum.

FACERE argentariam.

Ibidem: Qui argentariam Regij maximam fecerat.

Ibidem: Quam ille argentariam Lepti fecisse dicit.

FACERE manum. ... r̄gregatores militū

Ibidem: Illi nocte, facta manu armatāq; ueniunt.

FACERE prælum. præliari

Ibidem: Princeps enim omnium Pāsa prælij faciendi, & cū Antonio confligendi fuit.

FACERE uellaturam.

Varro de re rustica: Item dicuntur, qui uecturis uiuunt, uel laturam facere.

FACERE cædem. cæde

Cicero pro Tito Annio Milone: Obuiam fit ei Clodius ex-

peditus in equo, nulla rheda, nullis impedimentis, nullis
Græcis comitibus (ut solebat) sine uxore, quod nunqz ferè
cum hic insidiator, qui iter illud ad cædem faciendam ap-
parasset, cum uxore ueheretur in rheda penulatus.

Ibide: Potuit ne Fabritio uiro optimo, cum de redditu meo
legem ferret, pulso crudelissima in foro cæde facta?

Idem pro P. Sextio: Cædem maximam facias.

FACERE uota. *vouere*

Cato de re rustica: Marti Syluano in sylua interdiu in capi-
ta singula boum uotum facio.

Idem pro Milone: Deinde subito uultu Milonis perterri-
tus fugeret ad Tyberim, uos, & omnes boni uota feceritis,
ut Miloni uirtute sua uti liberet.

Ibide: Vota em feceratis, ut in eos se potius mitteret, quām
in uestras possessiones.

FACERE insidias. *insidiari*

Cicero pro Tito Annio Milone: Milo unus urgebat: hic Di
immortales (ut supra dixi) mentem dederunt illi perditō,
ac furioso, ut huic faceret insidias.

FACERE funus. *sepelire*

Cic. pro Cluentio: Et ibi de intégro fun9 iã sepulto filio fecit.

FACERE reum. *accusare*

Cicero pro Cluentio: Tamen habitus Oppianicū reum sta-
tim non fecit.

Ibidem: Reum statim fecit.

Ibidem: Apud eosdem Iudices reus est factus.

FACERE mentionem. *entragem*

Cicero pro Cluentio: Quo tandem igitur ore mentionem
corrupti

corrupti iudicij facitis?

FACERE iudicatum.

Idem pro Lucio Flacco: Cum iudicatum non ficeret.

FACERE imperata.

Cæsar in cōmentarijs: Iussus arma abiçere, imperata facere.

FACERE uindemiam. vindemiare

Varro de re rustica: Vuas autē legere, & uindemiam facere inter æquinoctium autumnale, & Vergiliarū occasum.

FACERE seimentem. fæc̄t̄ doen

Cato de re rustica: Sementem facito ita.

FACERE hæredes. erue marchē

Cicero in Verrem: Viros bonos & honestos complures fecit heredes.

Ibidem: Fecit hæredem M. Octauium Ligurem.

FERRE, inferre, & referre.

Ferre, & inferre pedem, est intrare. Referre pedē est eius contrarium: quod inepte multi dicūt, retrahere se. Afferre pedem, uenire. Conferre pedem, simul congregdi. Efferre pedem, est exire. Qui modi dicendi iam cum bonis alijs litteris penè ad unum interierunt.

Vergilius: Inde domum si forte pedem, si forte tulisset,
Me refero.

Idem: Ferte pedem, Fauniq; simul, Dryadesq; puellæ.

Horatius: Quam nec ferre pedem dedecuit choris.

Plautus in Menechmis: Propera Menechme fer pedem.

Ibidem: Huc intro retulisti pedem.

Titus Liuius ab Urbe cōdita, inclinante iam in deterius Latinitate, præpositionem addidit, & It ferre pedem, pro Ferre di-

Ferre dixit: Audent ultro gradum inferre.
 Ibidem: Paulopost ultro inferens pedem, ad unum omnes
 occidit.

Ibidem: Clamore renouato inferunt pedem.

Horatius: Neq; impudica Colchis intulit pedem.

C REFERRE pedem: *subterahere se.*

Plautus in Mercatore: Hanc uolo prius rem agi, q; meum
 intro refero pedem.

Vergilius: Ille pedem referens, & inutilis, in q; ligatus,
 Cedebat.

Ouidius de Ponto:

Cum profugum possis ipse referre pedem.

Ibidem: Turpe referre pedem: nec passu stare tenaci.

Catullus: Ad Idæ rettuli nemora pedem.

Propertius: Nescit uestra ruens ira referre pedem.

Galba Ciceroni: Duæ cohortes erant, & cohors prætoria pe-
 dem referre cœperunt.

Titus Liuius ab urbe condita: Cum gradum rettulissent.

Ibidem: Interfectum rati gradum rettulerunt.

Ibidem: Ni referentibus gradum consul metum excussisset.

Ibidem: Ut pariter & socij rem inciperent, referrentq; pedē.

Ibidem: Dum pedem referunt, ne à tergo uulnerarentur.

Ibidem: Primo resistunt: deinde referunt pedem.

Ibidem: Dolo, non metu pedem rettulit.

Ibidem: Tum primum referri pedem apparuit.

Cæsar in commentarijs: Pedem referre, & loco excedere non
 turpe putarent.

Ibidem: Vulneribus defessi pedem referre.

Ibidem

Ibidem: Paulatim modo pedem retulerunt.

Ibidem: Permoti Barbari constiterunt, ac paulum modo pe-
dem retulerunt.

CAFFERRE pedem. *venire*

Catullus: Abite unde malum pedem attulistis.

CONFERRE pedem. *congredi*

Cicero pro Planco: Non possum magis conferre pedem (ut
aiunt) aut propius accedere.

CE FFERRE pedem. *exire*.

Plautus in Captiuis: Seruate istū sultis intus serui, ne quoq;
pedem efferat,

Vergilius: Mé ne efferre pedem genitor te posse relicto
Sperasti?

Cicero ad Atticum: Nunc illum, qui pedē porta quoad ho-
hostis cis Euphratem fuit, nō extulerit, honore augeri: me
in cuius exercitu spem illius exercitus habuit, idem nō assi-
qui dedecus est nostrum.

CFACINORIS, & sceleris crimen:

Obseruandus & hic dicendi modus, quo Cicero aliquā-
do usus, posteros ut identidem uterentur edocuit: cum
Facinoris crimen, crimen sceleris, crimen delicti quandoq;
posuit. Crimen enim quandoque pro quadam quasi ca-
lumnia, siue accusatione: quandoq; pro ipso delicto: inter-
dum pro genere peccati: Facinus uero, & scelus pro quadā
specie, uel forma diffinitur.

Cicero M. Marcello: Primum ad se reuocarent maximi fa-
cinoris crimen.

Ibidem: Cur non cōprehenderint, cur nō ipsius confessionē

A facinoris

facinoris multorum oculis, deniq; uoce, tanti sceleris crimē expresserint.

Idem pro Cornelio Bal. Nam uerius nihil est, q; quod hēsterno die dixit ipse, ita L. Cornelīū de fortunis omnibus dimicare, ut nullius in delicti crimen uocaretur.

Vergilius: Et criminē ab uno disce omnes.

Idem: Sere crima belli.

Idem: Crimen amor uestrum.

Cic. pro P. Silla: Cur in pari causa, non paria signa criminis reperiuntur?

Ibide: Qui ab illis etiam in crimen uocantur.

Ibide: Et ex ea crimen aliquod in P. Sillam quæris.

Ibide: Neq; enim istorum facinorum tantorum tam atrociū crimen iudices P. Sillæ persona suscipit.

Idem pro Q. Ligario: Nouum crimen C. Cæsar, & ante hūc diem inauditum.

Ibide: Ergo hæc duo tempora carent criminē.

Ibide: Sceleris uero ermine furoris parricidij immunes sint.

Idē pro L. Flacco: Maledictū omne nō modo crimē effugit.

Idem pro domo sua: Cui ego criminī respondere sine mea maxima laude non possum.

FACTVS ad unguem, ad libidines, non ita factus.

Factus ad unguē, factus ad libidines, non ita factus, modi sunt loquendi felicis illius sæculi elegantissimi.

Horatius: Fonteius ad unguem factus homo.

Cicero in Verrem: Rubrius quidam homo factus ad istius libidines.

Idem in Bruto: Siue quod natura nō esset ita factus.

FAd exem-

CAD EXEMPLVM, uel ad exemplar.

AD exemplum autem, uel ad exemplar, idem est quod
ad similitudinem. *vel instar.*

Plautus in Mercatore: Verum ad hoc exemplum nunq; ut
nunc insanio.

Horatius: Plautus ad exemplar Siculi properare Epycarmi.
Alphænus de cōditionibus, lege, in testamento: Ut monu-
mentum ad exemplum eius, quod uia salario esset, fieret.

CNE ea res mihi sit fraudi. Fraus.

NE ea res mihi sit fraudi, hic modus loquendi apud ue-
teres id significat, quod, Ne ea res mihi asscribatur, uel
ne noceat, neue uitio detur, unde pœna aliqua proueniat.
Antiqui enim fraudem pœnam uocabant.

Vulpianus de edilitio edicto, lege, Cum autē: Veteres frau-
dem pro pœna ponere solebant.

Cicero pro L. Murena: Id erit eius uīctrico fraudi ac criminis.

Idē Attico: Fit gratia Bruti S. consultum, ut neue salaminis
neue qui eis dedisset, fraudi esset.

Idem in Verrē: Statuūt illi, atq; decernūt, ut hæ literæ, qui-
bus existimatio C. Verris læderetur, remoueretur: operāq;
daretur, ne ea res C. Verri fraudi esse posset.

Idē pro Sexto Roscio Amerino: Id erit ei maximæ fraudi.

Idē in Philippicis: Censeo ut ijs, qui in exercitu Antonij sunt
ne sit ea res fraudi, si añ Caleñ. Februarij ab eo discesserint.

Ibidē: Duos Gn. Pópei summi, ac singularis uiri fratres in-
columes haberem⁹, quib⁹ certe pietas fraudi esse nō debet.

Ibidē: Eis fraudi ne sit, quod cum M. Antonio fuerint.

Idem pro Cluentio: Quæ res nemini unq; fraudi fuit.

A 2   Idem Len-

*dat it my nicht vpgelacht
worden.*

Idem Lentulo: Si quid ex ijs rebus, quas tibi fortuna largita est, nonnullorum hominū perfidia detraxerit: id maiori illici fraudi, quam tibi futurum.

Horatius in Odis: Tu separatis Vuidus in iugis, Nodo coerces uiperino Bistonidum sine fraude crines.

Idem: Cui per ardentem sine fraude Troiam, Castus Aeneas patriæ superstes, liberum muniuit iter, datus plura relicta.

Vulpianus: Si quid in fraudē, lege, Si quid dolo. Cognoscit Prætor, & operā dat, ne ea res fraudi sit.

T. Li. ab urbe cōdita: Alij metu, ne non uenisse fraudi esset.

Ibide: Ne cui fraudi esset consicisse milites.

Ibide: Ne cui fraudi esset secessio militum, plebisq;

Ibide: Ut transitio sibi, nec fraudi, nec honori sit.

Ibide: Latū ad populum est, ne Scruilio fraudi esset, quod patre uiuo ædilis plebis fuisset.

Ibide: Ut qui ciuis Campanus ante certum diem trāsisset, sine fraude esset.

Ibide: Sua omnia sine fraude Pecij deportant.

Idē de bello Punico: Ut sine fraude Punicum emitteretur præsidium.

Idē ab urbe cōdita: Militibus cauendū, ne fraudi secessio sit.

Ibide: Tulit ne cui fraudi secessio esset.

Ibide: Iudicibus ne fraudi ea res sit curare.

GERMANVS.

Germanus non solum frater, aut ex Germania oriūdus quod manifestum est: Sed quandoq; etiam germana patria, germana lingua, german⁹ Atticus, & huiusmodi dicitur.